

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-PT
Datum: 21. mart 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. marta 2012.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**DRUGA ODLUKA O FORMALNOM PRIMANJU NA ZNANJE
ČINJENICA O KOJIMA JE PRESUĐENO**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Obrana Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 9. decembra 2011. godine, tužilaštvo je podnijelo zahtjev u kojem je od Vijeća zatražilo da formalno primi na znanje određene činjenice o kojima je presuđeno (dalje u tekstu: Zahtjev, odnosno Predložene činjenice).¹ Dana 19. januara 2012. godine, Vijeće je obavijestilo strane u postupku da će po Zahtjevu donijeti tri zasebne odluke, od kojih će se svaka ticati po jednog od tri tematski podijeljena Dodatka vezana za Predložene činjenice.² Dana 28. februara 2012. godine, Vijeće je donijelo prvu odluku po Zahtjevu, u kojoj je obradilo Predložene činjenice iz Dodatka A (dalje u tekstu: Prva odluka).³ Za kompletni istorijat postupka, Veće upućuje na paragrafe od 1 do 3 Prve odluke.

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

2. Tužilaštvo traži da Vijeće formalno primi na znanje 404 Predložene činjenice sadržane u Dodatku B Zahtjevu.⁴ Odbrana se protivi tome da Vijeće formalno primi na znanje sve 404 Predložene činjenice.⁵ Vijeće podsjeća i upućuje na argumentaciju strana u vezi s formalnim primanjem na znanje Predloženih činjenica od strane Vijeća, izloženu u Prvoj odluci.⁶

III. MJERODAVNO PRAVO

3. Veće podsjeća i upućuje na mjerodavno pravo kojim su regulisani zahtjevi za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, na osnovu pravila 94 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), kako je izneseno u Prvoj odluci.⁷

IV. DISKUSIJA

A. Opšte napomene

4. Vijeće podsjeća i upućuje na odjeljak Opšte napomene iz Prve odluke, u vezi sa sljedećim:
1) posmatranje jedne Predložene činjenice zajedno sa drugim Predloženim činjenicama;⁸ 2)

¹ Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 9. decembar 2011. godine.

² T. 171.

³ Prva odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 28. februar 2012. godine.

⁴ Zahtjev, par. 1, 17-19, 33, Dodatak B; *Corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 14. decembar 2011. godine (dalje u tekstu: *Corrigendum*). Predloženoj činjenici koja je navedena između Predloženih činjenica br. 1588 i br. 1589 u Zahtjevu nije bio dodijeljen broj. Tužilaštvo je toj Predloženoj činjenici u *Corrigendumu* dodijelilo broj 2883.

⁵ Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno od 9. decembra 2011., 1. februar 2012. godine (dalje u tekstu: Odgovor), par. 17.

⁶ Prva odluka, par. 4-5; v. Zahtjev, par. 1-2, 4-7, 10-11, 13-14, 24. V. Odgovor, par. 7-8, 13-14, 19, 21.

⁷ Prva odluka, par. 6-8.

uspostavljanje primjerene ravnoteže između pravičnosti i ekspeditivnosti suđenja;⁹ 3) formalno primanje na znanje velikog broja Predloženih činjenica samo po sebi ne utiče na pravičnost suđenja;¹⁰ 4) slučajevi u kojima se neka Predložena činjenica odnosi na dokument u kojem se nešto navodi ili se o nečemu izvještava;¹¹ 5) slučajevi gdje se neka Predložena činjenica odnosi na izjavu neke osobe ili entiteta;¹² 6) formalno primanje na znanje Predloženih činjenica koje se odnose na vojna pravila i propise;¹³ i 7) slučajevi kad za Predložene činjenice nije valjano naveden izvor, odnosno kad se upućuje na pogrešan dio presude iz koje one potiču.¹⁴

5. Vijeće podsjeća i upućuje na odjeljak Opšte napomene iz Prve odluke, u vezi sa sljedećim: 1) formalno primanje na znanje opštepoznatih činjenica na osnovu pravila 94(A);¹⁵ 2) slučajevi gdje se tužilaštvo pozvalo na konstataciju iz neke presude Žalbenog vijeća koja sadrži sažete ili preformulirane dijelove presude pretresnog vijeća;¹⁶ i 3) slučajevi kada se neka Predložena činjenica sastoji isključivo od dokumentarnog materijala za koji Vijeće smatra da će biti ponuđen tokom suđenja.¹⁷ U skladu s pravilom 94(A), Vijeće formalno prima na znanje Predloženu činjenicu br. 1272. Kao izvor Predložene činjenice br. 1289 navedene su presuda Pretresnog vijeća i presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Tužilac protiv Krstića* (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, odnosno Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*).¹⁸ Međutim, tu Predloženu činjenicu sadrži samo Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*. Vijeće je pažljivo pregledalo Prvostepenu presudu u predmetu *Krstić* i konstatovalo da formulacija dotične Predložene činjenice ne odgovara tekstu te presude. Predložene činjenice br. 1359, 1361 i 1362, koje se odnose na “2. juli 1995. Naređenje Drinskog korpusa, “Krivaja 95”, Plan napada”, sastoje se isključivo od dokumentarnog materijala za koji Vijeće smatra da će biti ponuđen tokom suđenja. Prema tome, u skladu s gore navedenim Opštim napomenama, Vijeće neće formalno primiti na znanje Predložene činjenice br. 1289, 1359 i 1361-1362.

⁸ Prva odluka, par. 10. Na primjer, Predložene činjenice br. 1276, 1277, 1279, 1280, 1281 i 1282 treba posmatrati zajedno. Predložena činjenica br. 1282 ne bi, bez preformulisanja, ispunjavala kriterijum da činjenica o kojima je presuđeno mora biti jasna, konkretna i da se mora moći identifikovati. Međutim, navodi o vremenu i mjestu postaju jasni kad se sagledaju zajedno s Predloženim činjenicama koje im prethode i slede. Predložene činjenice br. 1317 i 1318 takođe treba posmatrati zajedno. Kad se posmatraju u kombinaciji s Predloženom činjenicom br. 1317, reči "nakon toga" iz Predložene činjenice br. 1318 očito su u vezi s rečima "26. juna 1995., iznenadni napad".

⁹ Prva odluka, par. 11.

¹⁰ Prva odluka, par. 12.

¹¹ Prva odluka, par. 13. To je relevantno, na primer, za Predložene činjenice od br. 1286 do 1288, koje se odnose na izjave iz Rezolucije 819 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

¹² Prva odluka, par. 14. To je relevantno, na primjer, za Predložene činjenice br. 1290 i 1437, koje se odnose na saopštenje za novinare koje je izdao Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

¹³ Prva odluka, par. 18.

¹⁴ Prva odluka, par. 20.

¹⁵ Prva odluka, par. 17.

¹⁶ Prva odluka, par. 16. To je relevantno za Predložene činjenice br. 1310, 1315, 1416, 1418, 1420, 1438, 1442, 1454, 1476, 1480, 1483, 1503, 1534 i 1617.

¹⁷ Prva odluka, par. 15.

¹⁸ *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33, Presuda, 2. avgust 2001. godine; *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Presuda, 19. april 2004. godine.

6. Jedan broj Predloženih činjenica zasniva se na više izvora iz različitih presuda. Kada je tužilaštvo kao izvor jedne Predložene činjenice navelo više presuda, Vijeće smatra da je dovoljno da se taj činjenični zaključak može pronaći u jednom od izvora, dok god se on ne kosi s nekim drugim izvorom. Kada u izvorima ima protivrječnosti po pitanju nekog činjeničnog zaključka, Vijeće će, ukoliko je to moguće, ili izbrisati oprečne informacije ili više neće razmatrati tu Predloženu činjenicu.

7. Tužilaštvo je pod naslovom "Pouzdanost presretnutih komunikacija" ponudilo 13 Predloženih činjenica, od br. 1660 do br. 1672.¹⁹ Vijeće smatra da se te Predložene činjenice odnose na tri različita pitanja.

8. Kao prvo, Predložene činjenice od br. 1660 do br. 1663 predstavljaju diskusiju Pretresnog veća u predmetu *Krstić* o transkriptima presretnutih razgovora, tj. o dokazima, u vezi s tim u čijem su posjedu oni bili u raznim etapama rada, i direktno se tiču nastanka tih transkripata. Drugim riječima, te Predložene činjenice predstavljaju dokaze koji su izvedeni kako bi se ustanovilo da tekst transkripata razgovora bosanskih funkcionera tačno prenosi ono što je zaista rečeno tokom tih presretnutih telefonskih razgovora. Kao drugo, Predložene činjenice od br. 1664 do 1666 predstavljaju diskusiju Pretresnog vijeća u predmetu *Krstić* o dokazima koji su izvedeni u vezi s tim kako je tužilaštvo obradilo te transkripte nakon što ih je dobilo od bosanskih vlasti. U tim Predloženim činjenicama se govori o tome kako je tužilaštvo testiralo transkripte presretnutih razgovora kako bi za svaki posebno ocijenilo da li je možda neautentičan i ustanovilo ima li drugih pokazatelja manipuliranja, nezavisno od procedure opisane u Predloženim činjenicama od br. 1660 do 1663. Naposljetku, Predložene činjenice od br. 1667 do 1672 predstavljaju ocjenu Pretresnog vijeća kad je riječ o postupku testiranja koji je primijenilo tužilaštvo i ocjenu pouzdanosti transkripata kao pouzdanog odraza onoga što je izgovoreno tokom tih telefonskih razgovora.

9. Vijeće smatra da su, u konkretnom kontekstu Prvostepene presude u predmetu *Krstić*, informacije sadržane u tim Predloženim činjenicama relevantne za odlučivanje ovog Vijeća o autentičnosti transkripata presretnutih razgovora, ukoliko oni budu ponuđeni za uvrštavanje u spis u ovom predmetu. Vijeće podsjeća na uputstva koja je dalo stranama u postupku u vezi s nastavkom pregovora o usaglašavanju činjenica nakon pretpretresne faze postupka,²⁰ kao i na najavu tužilaštva da će, u vezi sa svojim dokazima u vidu presretnutih razgovora, možda zatražiti da upotrijebi pregovore o usaglašavanju činjenica ili proceduru uzimanja vanpretresnih iskaza na osnovu pravila

¹⁹ V. Zahtjev, Dodatak B, X. DODATNE RELEVANTNE ČINJENICE, C. Pouzdanost presretnutih komunikacija.

²⁰ V. T. 172.

71 Pravilnika.²¹ Vijeće smatra da je primjerenije da se na informacije sadržane u tim Predloženim činjenicama primijeni neki od gore navedenih postupaka ili, alternativno, da se to učini u kombinaciji sa izvođenjem dokaza tužilaštva, tako da se dokazi o tim procedurama o kojima je bilo riječi u predmetu *Krstić* mogu adekvatno povezati s odgovarajućim ponuđenim dokazima u ovom predmetu radi razmatranja od strane Vijeća. S tim u vezi, Vijeće takođe podsjeća na uputstvo koje je dalo stranama u postupku na statusnoj konferenciji 23. februara 2012. godine u vezi s podnošenjem zahtjeva za formalno primanje na znanje ranijih konstatacija o autentičnosti dokumenata, na kojoj je Vijeće obavijestilo strane u postupku da bi “bilo bolje da tužilaštvo takav podnesak, ili podneske, poveže sa svojim izvođenjem dokaza”.²² Naposljetku, Vijeće ponovno ističe da strane u postupku ne bi od njega trebale tražiti da formalno primi na znanje diskusiju ili ocjenu dokaza drugog pretresnog vijeća, već da bi trebale jasno navesti konstataciju tog pretresnog veća koju ovo Vijeće može formalno primiti na znanje.

10. Pošto tužilaštvo nije navelo koje konkretne presretnute razgovore će tražiti da uvrsti u dokazni spis u ovom predmetu, nejasno je da li su na bilo koji od tih dokaza koje tužilaštvo namjerava ponuditi u ovom predmetu primjenjive procedure bosanskih vlasti, odnosno tužilaštva, o kojima se govori u tim Predloženim činjenicama. Vijeće stoga odbija zahtjev za formalno primanje na znanje Predloženih činjenica od br. 1660 do 1672, uz mogućnost podnošenja novog zahtjeva u vezi s tim.

11. Naposljetku, u slučajevima kad se uvjeri da samo dio neke Predložene činjenice ispunjava uslove za formalno primanje na znanje, Vijeće će formalno primiti na znanje samo taj konkretni dio. Dodatak ovoj odluci sadrži spisak činjenica o kojima je presuđeno, koje je Vijeće preformulisalo ili redigovalo. Vijeće neće redigovati Predložene činjenice ukoliko se radi o manjim greškama nastalim u pripremi teksta, osim ako dotične Predložene činjenice nisu i preformulisane.

B. Predložene činjenice moraju biti jasne, konkretne i moraju se moći se identifikovati

12. Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s razlikom između činjeničnog zaključka koji donese neko pretresno vijeće i pukog navođenja, diskusije ili ocjene dokaza koji su mu predočeni.²³ Imajući to u vidu, Vijeće konstatuje da Predložene činjenice br. 1308, 1408, 1436, 1523, 1543, 1545, 1563, 1623, 1625, 1635, 1638, 1645, 1647 i 1648 nisu konstatacije relevantnog pretresnog vijeća, te ih, stoga, neće dalje razmatrati.

²¹ Transkript sastanka od 16. januara, na osnovu pravila 65ter, T. 21-26; Spisak svjedoka tužilaštva, 10. februar 2012. godine (povjerljivo), par. 18-19.

²² T. 168-169.

²³ Prva odluka, par. 23.

13. Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s Predloženim činjenicama koje sadrže u suštini subjektivne kvalifikacije.²⁴ Vijeće konstatuje da Predložene činjenice br. 1313, 1372, 1651-1652, 1655, 1657 i 1658 sadrže u suštini subjektivne kvalifikacije, te ih neće dalje razmatrati.

14. Predložene činjenice br. 1358, 1389, 1404 i 1644 su neprecizne i nejasne. Prema tome, te Predložene činjenice neće biti dalje razmatrane.

15. Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s Predloženim činjenicama koje su repetitivne.²⁵ Vijeće konstatuje da su Predložene činjenice br. 1417 i 1429 identične i da se takođe preklapaju s Predloženom činjenicom br. 1416 te da, stoga, Predložene činjenice br. 1429 i 1417 neće biti dalje razmatrane. Nadalje, na osnovu dokaza na kojima se temelje, Predložene činjenice br. 1319, 1418, 1425, 1427, 1446, 1475, 1494, 1500, 1504, 1567-1568, 1582 i 1607 preklapaju se s drugim Predloženim činjenicama,²⁶ te neće biti dalje razmatrane.

16. Vijeće je neke Predložene činjenice spojilo s drugima, pa stoga sljedeće Predložene činjenice neće biti dalje razmatrane: Predložene činjenice br. 1430, 1434, 1490 i 1553.²⁷ Naposljetku, Predložena činjenica br. 1620 djelimično ponavlja Predloženu činjenicu br. 1612. Njen drugi dio spojen je s Predloženom činjenicom br. 1617, pa stoga Predložena činjenica br. 1620 neće biti dalje razmatrana.

17. Prema tome, Vijeće se uvjerilo da sljedeće Predložene činjenice ne ispunjavaju prvi kriterijum za formalno primanje na znanje: Predložene činjenice br. 1308, 1313, 1319, 1358, 1372, 1389, 1404, 1408, 1417-1418, 1425, 1427, 1429-1430, 1434, 1436, 1439, 1446, 1475, 1490, 1494, 1500, 1504, 1523, 1543, 1545, 1553, 1563, 1567-1568, 1582, 1607, 1620, 1623, 1625, 1635, 1638, 1644-1645, 1647-1648, 1651-1652, 1655 i 1657-1658.

18. Vijeće je takođe identifikovalo jedan broj Predloženih činjenica koje ne ispunjavaju zadani kriterijum i koje, u sadašnjem obliku, ne može formalno primiti na znanje. Međutim, umjesto da ih

²⁴ Prva odluka, par. 27. Na primjer, u Predloženoj činjenici br. 1313 navodi se sljedeće: "Sredinom 1995. humanitarna situacija za bosansko-muslimanske civile i vojno osoblje u enklavi postala je katastrofalna". Vijeće nije uspjelo ustanoviti da riječ "katastrofalna" iz te Predložene činjenice ima bilo kakvo objektivno značenje, pošto ona samo odražava subjektivnu kvalifikaciju utvrđenih činjenica od strane relevantnog pretresnog vijeća i, sama po sebi, ne predstavlja činjenični zaključak.

²⁵ Prva odluka, par. 28.

²⁶ Predložena činjenica br. 1319 slična je Predloženim činjenicama br. 248, 302 i 1324; Predložena činjenica br. 1418 slična je Predloženoj činjenici br. 1421; Predložene činjenice br. 1425 i 1427 slične su Predloženoj činjenici br. 1426; Predložena činjenica br. 1446 slična je Predloženoj činjenici br. 1442; Predložena činjenica br. 1475 slična je Predloženoj činjenici br. 1474; Predložena činjenica br. 1494 slična je Predloženoj činjenici br. 1495; Predložena činjenica br. 1500 slična je Predloženoj činjenici br. 1499; Predložena činjenica br. 1504 slična je Predloženoj činjenici br. 1503; Predložena činjenica br. 1567 slična je Predloženoj činjenici br. 1566; Predložena činjenica br. 1568 slična je Predloženoj činjenici br. 1565; Predložena činjenica br. 1582 slična je Predloženoj činjenici br. 1584; i Predložena činjenica br. 1607 slična je Predloženim činjenicama br. 1604 i 1609.

²⁷ Predložena činjenica br. 1430 spojena je s Predloženom činjenicom br. 1416, Predložena činjenica br. 1434 spojena je s Predloženom činjenicom br. 1426, Predložena činjenica br. 1490 spojena je s Predloženom činjenicom br. 1499, a Predložena činjenica br. 1553 spojena je s Predloženom činjenicom br. 1465.

odbaci u cjelosti, Vijeće će te Predložene činjenice preformulisati ili ih redigovati u skladu s uslovima iz tog kriterijuma.

19. S tim u vezi, Vijeće smatra da je veliki broj Predloženih činjenica u svom sadašnjem obliku neprecizan i nejasan, te da se ne mogu identifikovati.²⁸ Na primjer, Predložene činjenice br. 1303, 1310, 1336, 1346, 1353, 1366, 1399, 1402, 1459, 1520, 1558 i 1615 ne sadrže navode o vremenu ili mjestu. Navodi o vremenu ili mjestu koje je Vijeće dodalo najčešće se mogu naći u nekom od prethodnih ili sljedećih paragrafa relevantne prvostepene presude. Na primjer, datum i funkcija, dodati u činjenici br. 1346, preuzeti su iz paragrafa 62 presude pretresnog vijeća u predmetu *Tužilac protiv Blagojevića* (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*).²⁹

20. Takođe u vezi s ovim prvim kriterijumom, predložene činjenice br. 1388 i 1547 ne samo što sadrže konstatacije relevantnog pretresnog vijeća, već i upućuju na dokaze predočene tom pretresnom vijeću, na temelju kojih nisu iznesene nikakve konstatacije. Izvjesne Predložene činjenice sadrže unakrsne reference na druge dijelove presuda iz kojih potiču.³⁰ Dijelovi nekih Predloženih činjenica preklapaju se s informacijama iz drugih Predloženih činjenica.³¹ Neke Predložene činjenice, osim činjeničnih zaključaka, sadrže kvalifikacije pretresnog vijeća u izvornom postupku koje su u suštini subjektivne.³²

21. Naposljetku, što se tiče dokaza koji sadrže oprečne podatke u različitim presudama koje su njihov izvor, u Predloženoj činjenici br. 1391 navodi se sljedeće:

Do večeri 11. jula 1995. u Potočarima se okupilo oko 20.000 do 25.000 izbjeglica bosanskih Muslimana. Njih nekoliko hiljada nahrupilo je u samu bazu UN-a, dok su se drugi smjestili po obližnjim fabrikama i poljima.

Za ovu Predloženu činjenicu tužilaštvo je navelo dva izvora, prvostepenu presudu u predmetu *Krstić* i Prvostepenu presudu u predmetu *Blagojević*. U Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević* procijenjeno je da je u Potočarima bilo između 24.000 i 35.000 bosanskih Muslimana, dok se u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* procjenjuje da je tamo bilo 20.000 do 25.000 osoba, kako je navedeno u Predloženoj činjenici.³³ Isto tako, procijenjeni broj bosanskih Muslimana u Potočarima,

²⁸ Predložene činjenice br. 1270, 1296-1298, 1303, 1310, 1317, 1325, 1327, 1329, 1336, 1340, 1342, 1346, 1349, 1353, 1366, 1368, 1374, 1395, 1399, 1402, 1459, 1465, 1467, 1477, 1520, 1558, 1570, 1606, 1615 i 1656.

²⁹ *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića*, predmet br. IT-02-60, Presuda, 24. januar 2005. godine. U Dodatku Zahtevu, kao izvor te Predložene činjenice naveden je paragraf 34 Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*.

³⁰ Predložene činjenice br. 1277, 1297, 1312, 1316, 1381, 1384, 1491, 1521, 1580, 1596, 1597, 1616 i 1643.

³¹ Dijelovi Predložene činjenice br. 1270 preklapaju se s informacijama iz Predloženih činjenica br. 147 i 1702, dijelovi Predložene činjenice br. 1392 preklapaju se s informacijama iz Predložene činjenice br. 1393, dijelovi Predložene činjenice br. 1501 preklapaju se s informacijama iz Predložene činjenice br. 1497, i dijelovi Predložene činjenice br. 1577 preklapaju se s informacijama iz Predloženih činjenica br 1571 i 1572.

³² Predložene činjenice br. 1270, 1280, 1284, 1307, 1317, 1324, 1375, 1378-1379, 1390, 1393-1394, 1399, 1407, 1580, 1641, 1653-1654 i 1656.

³³ V. Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, par. 146, i Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 37.

naveden u Predloženoj činjenici br. 1393, razlikuje se od onog iz Predložene činjenice br. 1391³⁴. Naposljetku, izvori Predloženih činjenica br. 1439 i 1442 sadrže oprečne informacije kad je riječ o datumu navedenih događaja.

22. Prema tome, Predložene činjenice o kojima je bilo riječi u paragrafima od 19 do 21 biće preformulisane (v. Dodatak).

C. Predložene činjenice moraju biti relevantne za pitanja iz predmetnog postupka

23. Tužilaštvo tvrdi da su Predložene činjenice u određenoj mjeri relevantne za pitanja iz predmetnog postupka.³⁵ Odbrana po istom tom osnovu osporava veliki broj Predloženih činjenica.³⁶ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s kriterijumom da predložena činjenica mora biti relevantna za pitanja iz predmetnog postupka, kao i u vezi s razmatranjem prigovora odbrane na toj osnovi.³⁷ Vijeće je razmotrilo svaku pojedinu Predloženu činjenicu i konstatovalo da su sve Predložene činjenice iz Dodatka B Zahtjevu relevantne za pitanja iz predmetnog postupka.

D. Predložena činjenica ne smije sadržati zaključke ili kvalifikacije koje su u suštini pravne prirode

24. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice iz Dodatka B ispunjavaju ovaj kriterijum.³⁸ Odbrana tvrdi da neke Predložene činjenice ne ispunjavaju taj kriterijum.³⁹ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s tim da li je neki termin, upotrebljen u nekoj Predloženoj činjenici, pravne ili činjenične prirode.⁴⁰ Vijeće konstatuje da Predložena činjenica br. 1422 sadrži zaključke ili kvalifikacije koje su u suštini pravne prirode. Vijeće, stoga, neće formalno primiti na znanje tu Predloženu činjenicu. Dijelovi Predložene činjenice br. 1438 takođe sadrže konstatacije ili karakterizacije koje su u suštini pravne prirode. Međutim, umjesto da odbije tu Predloženu činjenicu, Vijeće će je preformulisati tako da sadrži samo činjenične zaključke.

E. Predložena činjenica ne smije se temeljiti na sporazumu strana u izvornom postupku

³⁴ Vijeće nije redigovalo procjene iz Predloženih činjenica br. 1376 i 1385, jer je u te dve Predložene činjenice navedeno drugačije geografsko područje od onog iz Predloženih činjenica br. 1391 i 1393, tj. samo Potočari.

³⁵ Zahtjev, par. 6-7, 13-14.

³⁶ Odgovor, par. 16-17 (šifra B1, C1, C12).

³⁷ Prva odluka, par. 33-34.

³⁸ Zahtjev, par. 6.

³⁹ Odgovor, par. 16 (šifra C10).

⁴⁰ Prva odluka, par. 36.

25. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice iz Dodatka B zadovoljavaju ovaj kriterijum.⁴¹ Odbrana osporava jedan broj Predloženih činjenica na osnovi ovog kriterijuma i takođe tvrdi da, kad presuda iz koje potiču ne sadrži podatke o izvoru, postoji rizik da je relevantna konstatacija utemeljena na nekoj usaglašenoj činjenici, te da bi Vijeće stoga trebalo odbiti da formalno primi na znanje takve Predložene činjenice.⁴²

26. U Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić*, Pretresno vijeće je, bilo u fusnoti bilo u samom tekstu, jasno navodilo da je neka konstatacija utemeljena na nekoj usaglašenoj činjenici.⁴³ Kao izvor Predložene činjenice br. 1332 navedena je rečenica iz paragrafa 311 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*, koja počinje riječima: “između strana nije bilo spora”, i koja nije propraćena fusnotom. Vijeće smatra da je taj tekst uvjerljiv pokazatelj da se ta Predložena činjenica temelji na sporazumu između strana u izvornom postupku, te je stoga neće dalje razmatrati. Uz to, Vijeće smatra da se Predložena činjenica br. 1331 djelimično temelji na sporazumu strana u postupku. Kako je predloženo u Dodatku B Zahtjevu, ta Predložena činjenica glasi:

General Radislav Krstić je rođen 15. februara 1948. u Nedjeljištima, selu u opštini Vlasenica, u Bosni. Prije rata u Bosni general Krstić je bio potpukovnik JNA, a VRS-u se priključio jula 1992. Ministar odbrane RS ga 8. augusta 1994. postavlja za načelnika štaba/zamjenika komandanta Drinskog korpusa. Imenovanje stupa na snagu 15. augusta 1994. Primopredaja dužnosti između generala Krstića i njegovog prethodnika izvršena je 29. septembra 1994.

Izvor ove Predložene činjenice je paragraf 298 Prvostepene presude u predmetu *Krstić*. Uz posljednju rečenicu ove Predložene činjenice u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* dodana je fusnota u kojoj se upućuje na "Stipulacije" i jedan dio transkripta.⁴⁴ Prilikom pregleda transkripta Vijeće nije pronašlo datum naveden u toj Predloženoj činjenici, to jest 29. septembar 1994. godine,⁴⁵ što ukazuje na to da je to datum oko kojeg su se strane u postupku usaglasile. Prema tome, Vijeće će redigovati posljednju rečenicu te Predložene činjenice (v. Dodatak).

27. Predložena činjenica br. 1501 djelimično se temelji na usaglašenim činjenicama iz predmeta *Krstić*. Ostatak te Predložene činjenice preklapa se s Predloženom činjenicom br. 1497,⁴⁶ pa Vijeće stoga ovu Predloženu činjenicu neće dalje razmatrati.

⁴¹ Zahtjev, par. 6.

⁴² Odgovor, par. 16 (šifra C4, C7, C9), 19.

⁴³ V., na primjer, Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 299, fusnota 779, gdje se u fusnoti uz tu konstataciju upućuje na “Činjenice o kojima je postignut dogovor strana”. V. takođe par. 173, 413, fusnote 417, odnosno 1098, gdje se u vezi s tim konstatacijama upućuje na “Stipulacije”.

⁴⁴ Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, fusnota 777.

⁴⁵ *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33, transkript od 16. oktobra 2000. godine, T. 5980.

⁴⁶ V. gore, par. 20, fusnota 31.

28. Sve usaglašene činjenice iz predmeta *Blagojević* sadržane su u odluci Pretresnog vijeća od 19. decembra 2003. godine (dalje u tekstu: Usaglašene činjenice iz predmeta *Blagojević*, odnosno Odluka u vezi sa usaglašenim činjenicama iz predmeta *Blagojević*).⁴⁷ U Odluci u vezi sa usaglašenim činjenicama iz predmetu *Blagojević*, Pretresno vijeće je veliki broj činjenica predloženih za formalno primanje na znanje na osnovu pravila 94(B) prihvatilo kao usaglašene činjenice na osnovu pravila 65ter(H) Pravilnika.⁴⁸ Sve Usaglašene činjenice iz predmeta *Blagojević* potiču iz Prvostepene presude u predmetu *Krstić*. Veliki broj Predloženih činjenica iz Dodatka B Zahtjevu identičan je Usaglašenim činjenicama iz predmeta *Blagojević*. Međutim, neke od tih usaglašenih činjenica nisu tako navedene u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević*.⁴⁹ Kad je riječ o Predloženim činjenicama čiji su izvor i Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević* i Prvostepena presuda u predmetu *Krstić*, i kada je izvor iz Prvostepene presude u predmetu *Blagojević* istovjetan nekoj od Usaglašenih činjenica iz predmeta *Blagojević*, Vijeće će, prilikom odlučivanja da li dotična Predložena činjenica ispunjava uslov za formalno primanje na znanje, uzeti u obzir samo izvor iz Prvostepene presude u predmetu *Krstić*.⁵⁰

⁴⁷ V. Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, par. 896; v. takođe *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka o zahtjevu za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i dokumentarnih dokaza, 19. decembar 2003. godine.

⁴⁸ Odluka u vezi s usaglašenim činjenicama iz predmeta *Blagojević*, par. 11-14, 20-21, IV. DISPOZITIV, Dodatak A; v. *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića*, predmet br. IT-02-60-T, Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i dokumentarnih dokaza, 23. jun 2003. godine, Dodatak A.

⁴⁹ V. na primjer, Predložena činjenica br. 1553, u vezi s kojom se u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević* upućuje samo na svjedočenje svjedoka, ali koja je, u obliku u kojem je izvorno predložena, istovjetna usaglašenoj činjenici br. 190 iz predmeta *Blagojević*. Predložena činjenica br. 1553 spojena je s Predloženom činjenicom br. 1465. V. gore, par. 12, fusnota 22.

⁵⁰ Predložena činjenica br. 1273 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 10; Predložena činjenica br. 1274 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 11; Predložena činjenica br. 1282 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 19; Predložena činjenica br. 1283 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 20; Predložena činjenica br. 1285 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 21; Predložena činjenica br. 1286 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 23; Predložene činjenice br. 1291 i 1293 istovjetne su Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 25; Predložena činjenica br. 1301 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 32; Predložena činjenica br. 1306 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 37; Predložena činjenica br. 1307 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 38; Predložena činjenica br. 1309 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 39; Predložena činjenica br. 1318 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 49; Predložena činjenica br. 1324 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 53; Predložena činjenica br. 1325 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 56; Predložena činjenica br. 1328 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 55; Predložena činjenica br. 1330 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 57; Predložena činjenica br. 1333 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 62; Predložena činjenica br. 1373 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 69; Predložene činjenice br. 1378 i 1379 istovjetne su Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 76; Predložena činjenica br. 1380 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 77; Predložena činjenica br. 1390 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 83; Predložena činjenica br. 1396 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 98; Predložena činjenica br. 1409 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 135; Predložena činjenica br. 1411 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 136; Predložena činjenica br. 1412 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 137; Predložena činjenica br. 1421 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 140; Predložena činjenica br. 1435 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 146; Predložena činjenica br. 1440 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 167; Predložena činjenica br. 1443 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 168; Predložena činjenica br. 1465 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 194; Predložena činjenica br. 1496 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 203; Predložena činjenica br. 1524 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 216; Predložena činjenica br. 1526 istovjetna je dijelu Usaglašene činjenice iz predmeta *Blagojević* br. 217; Predložena činjenica br. 1527 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 218; i Predložena činjenica br. 1557 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 192.

29. Na primjer, kao izvor Predložene činjenice br. 1552 navedene su i Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević* i Prvostepena presuda u predmetu *Krstić* i ona je istovjetna Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 189. Prema tome, kao što je navedeno gore u tekstu, kad se bude bavilo ovom Predloženom činjenicom, Vijeće će je razmotriti na osnovu Prvostepene presude u predmetu *Krstić*. U Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić* se jasno vidi da se radi o navođenju iskaza svjedoka, a ne o činjeničnom zaključku.⁵¹ Isto tako, Predložena činjenica br. 1392, u obliku u kojem je izvorno predložena, sadrži repetitivne informacije, a njen preostali dio je nejasan i sadrži kvalifikacije Pretresnog vijeća iz izvorne presude koje su u suštini subjektivne.⁵² Na primjer, kao izvor ove Predložene činjenice navedene su i Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević* i Prvostepena presuda u predmetu *Krstić* i ona je istovjetna Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 84. Činjenični podaci koji objašnjavaju ovu Predloženu činjenicu nalaze se u jednom drugom dijelu Prvostepene presude u predmetu *Blagojević*, ali ne u Prvostepenoj presudi u predmetu *Krstić*. Na osnovu gore navedenog, Vijeće neće formalno primiti na znanje Predložene činjenice br. 1552 i 1392.

30. U vezi s Predloženim činjenicama čiji je jedini izvor Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*, i kad je taj izvor istovjetan nekoj usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević*, Vijeće smatra da se činjenica o kojoj je presuđeno na osnovu sporazuma strana u postupku može formalno primiti na znanje ukoliko ju je neko drugo pretresno vijeće već formalno primilo na znanje. Na primjer, Predložena činjenica br. 1300 istovjetna je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 31 i kao njen izvor navedena je samo Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*. Međutim, Predložena činjenica br. 1300 izvorno potiče iz Prvostepene presude u predmetu *Krstić* i predstavlja konstataciju tog Pretresnog vijeća iz paragrafa 21 te presude. Isto tako, posljednja rečenica Predložene činjenice br. 1510 slična je Usaglašenoj činjenici iz predmeta *Blagojević* br. 205 i kao njen izvor navedena je samo Prvostepena presuda u predmetu *Blagojević*. Međutim, informacija iz te Predložene činjenice jeste konstatacija Pretresnog vijeća u predmetu *Krstić*, navedena u paragrafu 66 Presude.

31. S obzirom na to da tužilaštvo nije navelo Prvostepenu presudu u predmetu *Krstić* kao izvor nijedne od tih Predloženih činjenica, Vijeće smatra neprimjerenim da ih formalno primi na znanje na zahtjev tužilaštva. Međutim, budući da je Vijeće svjesno da ove Predložene činjenice predstavljaju konstatacije Pretresnog vijeća u predmetu *Krstić*, ono će, *proprio motu*, razmotriti da li da ih formalno primi na znanje, nakon što sasluša strane u postupku, u skladu s pravilom 94(B) Pravilnika. Prema tome, Vijeće odbija da formalno primi na znanje Predložene činjenice br. 1300 i

⁵¹ Tekst iz Prvostepene presude u predmetu *Krstić* počinje sljedećim riječima: "Svjedoci procjenjuju [...]". Tih riječi nema u Prvostepenoj presudi u predmetu *Blagojević*.

⁵² V. gore, par. 20, fusnota 31.

1510, kako je to zatraženo u Zahtjevu. Vijeće upućuje strane u postupku da ga obavijeste o svom stavu o tome da Vijeće *proprio motu* formalno primi na znanje konstatacije Pretresnog vijeća u predmetu *Krstić* o kojima je bilo riječi u gornjem paragrafu.

F. Predložena činjenica ne može biti činjenica osporena u žalbenom postupku ili, ako jeste, o njoj je donesena odluka u žalbenom postupku

32. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice nisu konstatacije koje su osporene u žalbenom postupku.⁵³ Odbrana na toj osnovi osporava 19 Predloženih činjenica,⁵⁴ tvrdeći da se one trenutno pobijaju u žalbenom postupku, pošto je više žalilaca uložilo žalbu na Prvostepenu presudu u predmetu *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih* (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Popović*)⁵⁵ tvrdeći da suđenje nije bilo pravično i/ili da je došlo do neostvarenja pravde.⁵⁶

33. Vijeće podsjeća da predložena činjenica, da bi bila formalno primljena na znanje, ne može biti činjenica osporena u žalbenom postupku ili, ako jeste, o njoj je donesena odluka u žalbenom postupku.⁵⁷ Ukoliko neka konkretna činjenična konstatacija nije predmet žalbe, ona može biti formalno primljena na znanje u nekom drugom postupku, bez obzira na to vodi li se žalbeni postupak u vezi s nekim drugim aspektima.⁵⁸ Odbrana nije navela i Vijeće nije ustanovilo da je neka od osporavanih Predloženih činjenica čiji je izvor Prvostepena presuda u predmetu *Popović* predmet žalbe. Činjenica da je Prvostepena presuda u predmetu *Popović* predmet žalbe, po osnovama koje je odbrana iznijela u svom Odgovoru, ne sprečava Vijeće da formalno primi na znanje Predložene činjenice koje potiču iz te presude. Prema tome, Vijeće konstatuje da svih 19 Predloženih činjenica zadovoljavaju ovaj kriterijum, ali da se Predložene činjenice br. 1319, 1635 i 1638 odbijaju po jednom drugom kriterijumu.⁵⁹ Međutim, ukoliko Prvostepena presuda u predmetu *Popović*, ili neki njeni dijelovi, na kraju budu poništeni po žalbi, odbrana može zatražiti od Vijeća da preispita svoju odluku u vezi s bilo kojom od Predloženih činjenica iz te Prvostepene presude koje Vijeće formalno primi na znanje.

⁵³ Zahtjev, par. 19.

⁵⁴ Predložene činjenice br. 1319-1322, 1329, 1338-1344 i 1628-1644.

⁵⁵ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88, Presuda, 10. juni 2010. godine.

⁵⁶ Odgovor, par. 6, 16 (šifra C11).

⁵⁷ Prva odluka, par. 8 (v), gdje se poziva na predmet *Tužilac protiv Zorana Kupreškića i drugih*, predmet br. IT-95-16-A, Odluka po zahtjevima Drage Josipovića, Zorana Kupreškića i Vlatka Kupreškića da se prihvate dodatni dokazi u skladu s pravilom 115 i o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u skladu s pravilom 94(B), 8. maj 2001. godine, par. 6; Odluka od 28. februara 2003. godine u predmetu *Krajišnik*, par. 14-15.

⁵⁸ V., na primjer, predmet *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.5, Izdvojeno mišljenje sudije Shahabuddeena priloženo uz Odluku Žalbenog veća od 28. oktobra 2003. o interlokutornoj žalbi optužbe na Odluku po predlogu optužbe za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, koju je Pretresno veće donelo 10. aprila 2003., 31. oktobar 2003. godine, par. 34.

⁵⁹ Predložena činjenica br. 1319 već je odbijena na osnovi toga što je repetitivna u odnosu na druge Predložene činjenice. V. gore, par. 15. Predložene činjenice br. 1635 i 1638 već su odbijene na osnovi toga što ne predstavljaju konstatacije relevantnog pretresnog vijeća, već sadrže samo diskusiju ili procjenu predloženih dokaza. V. gore, par. 12.

G. Predložena činjenica ne smije se odnositi na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog

34. Tužilaštvo tvrdi da sve Predložene činjenice iz Dodatka B Zahtjevu zadovoljavaju ovaj kriterijum.⁶⁰ Odbrana osporava jedan broj Predloženih činjenica po tom kriterijumu.⁶¹ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke o Predloženim činjenicama koje su u vezi s kažnjivim ponašanjem drugih osoba za koje je, prema navodima tužilaštva, optuženi odgovoran, ali koje se ne tiču dijela, ponašanja ili *mens rea* optuženog.⁶² Na osnovu toga, Vijeće se uvjerilo da sve Predložene činjenice ispunjavaju ovaj kriterijum.

H. Predložene činjenice, kako ih je formulisala strana koja ih predlaže, ne smiju se suštinski razlikovati od činjenica o kojima je zapravo presuđeno u prvobitnoj presudi

35. Tužilaštvo tvrdi da se Predložene činjenice suštinski ne razlikuju od činjenica o kojima je presuđeno u izvornoj presudi.⁶³ Odbrana po tom osnovu osporava jedan broj Predloženih činjenica.⁶⁴ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s ovim kriterijumom.⁶⁵ Vijeće konstatuje da Predložena činjenica br. 1301 ne odgovara presudi iz koje potiče. Predložena činjenica br. 1592 takođe ne odgovara presudi iz koje potiče, zbog tipfelera. Vijeće će preformulisati te Predložene činjenice (v. Dodatak).

V. DISPOZITIV

36. Na osnovu gore izloženog obrazloženja i u skladu s pravilima 54 i 94 Pravilnika, Vijeće:

djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i formalno prima na znanje sljedeće Predložene činjenice:

1) 1271, 1273-1276, 1278-1279, 1281-1283, 1285-1288, 1290-1295, 1299, 1302, 1304-1306, 1309, 1311, 1314-1315, 1318, 1320-1323, 1325-1326, 1328, 1330, 1333-1335, 1337-1339, 1341, 1343-1345, 1347-1348, 1350-1352, 1354-1357, 1360, 1363-1365, 1367, 1369-1371, 1373, 1377, 1380, 1382-1383, 1386-1387, 1396-1398, 1400-1401, 1403, 1405-1406, 1409-1415, 1419-1421, 1423-1424, 1428, 1431-1433, 1435, 1437, 1440-1441, 1443-1445, 1447-1458, 1460-1464, 1466, 1468-1474, 1476, 1478-1481, 1482-1486, 1487-1489, 1492-1493, 1495-1498, 1502-1503, 1505-1509, 1511-1519, 1522, 1524-1542, 1544, 1546, 1548-1551, 1554-1557, 1559-1562, 1564-1566, 1569, 1571-1576, 1578-1579, 1581, 1583-1591, 1593-1595, 1598-1605, 1608-1614, 1618-

⁶⁰ Zahtjev, par. 8-9.

⁶¹ Odgovor, par. 16 (šifra C10).

⁶² Prva odluka, par. 44.

⁶³ Zahtjev, par. 6-7.

⁶⁴ Odgovor, par. 16 (šifra C3 i C6).

⁶⁵ Prva odluka, par. 46-47.

1619, 1621-1622, 1624, 1626-1634, 1636-1637, 1639-1640, 1642, 1646, 1649-1650, 1659 i 2883, u skladu s pravilom 94(B);

2) 1270, 1277, 1280, 1284, 1296-1298, 1301, 1303, 1307, 1310, 1312, 1316-1317, 1324, 1327, 1329, 1331, 1336, 1340, 1342, 1346, 1349, 1353, 1366, 1368, 1374-1375, 1378-1379, 1381, 1384, 1388, 1390-1391, 1393-1395, 1399, 1402, 1407, 1416, 1426, 1438-1439, 1442, 1459, 1465, 1467, 1477, 1491, 1499, 1520-1521, 1547, 1558, 1570, 1577, 1580, 1592, 1596-1597, 1606, 1615-1617, 1641, 1643, 1653-1654 i 1656, u skladu s pravilom 94(B), uz izmjene navedene u ovoj odluci (v. također Dodatak);

3) 1272, u skladu s pravilom 94(A);

ODBIJA da formalno primi na znanje Predložene činjenice br. 1660-1672, uz mogućnost podnošenja novog zahtjeva;

UPUĆUJE strane u postupku da u roku od deset dana obavijeste Vijeće o svom stavu u vezi s tim da Vijeće *proprio motu* formalno primi na znanje konstatacije Pretresnog vijeća u predmetu *Krstić*, u vezi s Predloženim činjenicama br. 1300 i br. 1510;

ODGAĐA DONOŠENJE odluka o Predloženim činjenicama iz Dodatka C i o proceduri vezanoj za dokaze u postupku pobijanja; i

ODBACUJE ostatak Zahtjeva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsjedavajući

Dana 21. marta 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

**DODATAK DRUGOJ ODLUCI PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA
ZA FORMALNO PRIMANJE NA ZNANJE ČINJENICA O
KOJIMA JE PRESUĐENO**

Tabela činjenica o kojima je presuđeno koje je Vijeće izmijenilo

Broj predložene činjenice	Izmijenjena činjenica o kojoj je presuđeno
I. KONTEKST SUKOBA	
A. Sukob u Srebrenici: 1992. i 1993. godina	
1270	Sjedinjene Države priznale su Republiku Bosnu i Hercegovinu 7. aprila 1992. Međutim, stvar nije bila riješena međunarodnim priznanjem Bosne i Hercegovine u aprilu 1992., tako da je između tri glavne etničke grupe u Bosni, tj. Muslimana, Srba i Hrvata, došlo do žestokih borbi za teritorije.
1277	U maju 1992., grupa boraca bosanskih Muslimana pod vođstvom Nasera Orića uspjela je ponovo osvojiti Srebrenicu. Tokom nekoliko idućih mjeseci Orić i njegovi ljudi širili su područje serijom iznenadnih napada.
1280	Do januara 1993., enklava je dodatno proširena, tako da je uključivala Cersku, enklavu pod kontrolom bosanskih Muslimana, koja se nalazila zapadno od Srebrenice. U to vrijeme srebrenička enklava dostigla je svoj najveći opseg od 900 kvadratnih kilometara, no nikada se nije spojila sa glavnim područjem pod bosanskom kontrolom na zapadu i ostala je ostrvo usred teritorija pod kontrolom Srba.
1284	Kad je komandant Zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR), francuski general Philippe Morillon posjetio Srebrenicu u martu 1993., grad je već postao prenapučen i vladali su uslovi opsade. Prije odlaska, general Morillon je na javnom skupu stanovnicima Srebrenice rekao da se grad nalazi pod zaštitom UN-a i da ih on nikada neće napustiti.
B. Savjet bezbjednosti Srebrenicu proglašava zaštićenom zonom: april 1993.	
1296	Na početku je Holandski bataljon imao osam posmatračkih položaja na granicama enklave; u periodu od februara do jula 1995. dodata su još četiri posmatračka položaja.
1297	Većinu vremena bosanski Srbi i bosanski Muslimani držali su grupe svojih vojnika na položajima u blizini posmatračkih punktova duž granice enklave kako bi ih pokrivali.
1298	Okolo enklave su bili razmješteni vojnici iz tri brigade Drinskog korpusa, i te snage bile su opremljene tenkovima, oklopnim vozilima, artiljerijskim oruđem i minobacačima.
1301	Broj ljudi u 28. diviziji nadmašivao je broj ljudi u Drinskom korpusu, pri čemu su redovito protiv snaga VRS-a na tom području vršena izviđanja i diverzije.
1303	U proljeće 1995., snage bosanskih Srba sprečavale su ljudstvo Holandskog bataljona da se vrati u enklavu, a sprečavalo se i unošenje opreme i municije.

C. Proljeće 1995.: bosanski Srbi planiraju napad na “zaštićenu zonu” Srebrenica	
1307	Već siromašni izvori opskrbe za civilno stanovništvo još su se više smanjili, pa su čak i rezerve snaga UN-a u hrani, lijekovima, gorivu i municiji postale male.
1310	Od februara 1995., ograničavanje kretanja međunarodnih konvoja uticalo je na smjenu i borbenu gotovost pripadnika Holandskog bataljona UNPROFOR-a i dodatno pogoršalo humanitarnu situaciju u srebreničkoj enklavi.
1312	Vojska Republike Srpske je slabila vojnu moć Holandskog bataljona odbijajući da odobri vojnicima da se nakon dopusta ponovo vrate u enklavu.
1316	Dana 25. maja 1995., Bratunačka brigada otvorila je vatru na Srebrenicu.
1317	Snage bosanskih Srba zauzele su 31. maja 1995. osmatračko mjesto Echo, koje se nalazilo u jugoistočnom uglu enklave Kao odgovor, jedna grupa Bošnjaka izvršila je rano izjutra 26. juna 1995. iznenadni napad na obližnje srpsko selo Višnjica. Spaljene su neke kuće i poginulo je nekoliko ljudi.
II. STRUKTURA VRS	
C. Opšti podaci o Drinskom korpusu	
1324	Drinski korpus VRS-a formiran je u novembru 1992. sa konkretnim ciljem da se “poboljša” situacija bosanskih Srba koji žive u regiji srednjeg Podrinja, čiji je dio predstavljala i Srebrenica.
1327	Drinski korpus je organiziran je po modelu korpusa bivše JNA i, kao što je to bio općenito slučaj sa VRS-om, gotovo u cijelosti su prihvaćene operativne metodologije JNA.
1329	Istureno komandno mesto Drinskog korpusa u julu 1995. godine prvobitno je uspostavljeno u Pribićevcu, a kasnije je premješteno u Krivače, koje se nalaze između Han-Pijeska i Žepe.
1331	General Radislav Krstić je rođen 15. februara 1948. u Nedjeljištima, selu u opštini Vlasenica, u Bosni. Prije rata u Bosni general Krstić je bio potpukovnik JNA, a VRS-u se priključio jula 1992. Ministar odbrane RS ga 8. augusta 1994. postavlja za načelnika štaba/zamjenika komandanta Drinskog korpusa. Imenovanje stupa na snagu 15. augusta 1994.
1336	U julu 1995., potpukovnik Vujadina Popović je bio pomoćnik komandanta za bezbjednost Drinskog korpusa.
1340	U julu 1995. godine, jedno istureno komandno mjesto bilo je locirano u selu Kitovnice, u zaseoku Delići (dalje u tekstu: IKM u Kitovnicama), 15 kilometara od kasarne u preduzeću "Standard", u pravcu sela Orahovac.
1342	1. bataljon Zvorničke brigade, bio je lociran u Loknju, selu lociranom pokraj Pilice, i njime je komandovao poručnik Milan Stanojević; 2. bataljonom, lociranom u selu Malešić, koje se nalazi na oko 14 kilometara od Ročevića, komandovao je Srećko

	Aćimović; 3. bataljonom, lociranim u Boškovićima, komandovao je kapetan Branko Studen; 4. bataljonom, koji je bio lociran u Rebićima, komandovao je potporučnik Pero Vidaković, a Lazar Ristić bio je zamjenik komandanta; 5. bataljonom, lociranim u Kiseljaku komandovao je potporučnik Vladan Matić; 6. bataljonom, lociranim u Petkovicima, komandovao je kapetan 1. klase Ostoja Stanišić, a Marko Milošević bio je zamjenik komandanta; 7. bataljonom, lociranim u Memićima, komandovao je potporučnik Drago Beatović; a 8. bataljonom komandovao je kapetan 1. klase Radika Petrović, dok je Boško Petrović bio zamjenik komandanta.
1346	U julu 1995., Dragan Obrenović bio je načelnik štaba Zvorničke brigade i zamjenik komandanta Zvorničke brigade.
1349	Dana 25. maja 1995., Vidoje Blagojević je postavljen za komandanta Bratunačke brigade. U julu 1995., Blagojević je imao čin pukovnika. Na tom položaju je ostao do sredine 1996. kada je prekomandovan u Glavni štab VRS-a, koji je kasnije preimenovan u Generalštab VRS-a.
D. Privremene jedinice u zoni odgovornosti Drinskog korpusa	
1353	U julu 1995., vršilac dužnosti ministra unutrašnjih poslova Republike Srpske bio je Tomislav Kovač. Civilna policija bila je organizovana u dva odjeljenja: redovne policijske snage i brigada posebne policije.
III. NAPAD NA SREBRENIČKU ENKLAVU I NJEN PAD	
B. Zauzimanje Srebrenice	
1366	Srebrenica je granatirana sve do pada enklave 11. jula 1995.
1368	Vojnici na posmatračkim položajima su morali predati svoju opremu, što je u jednom slučaju bio oklopni transporter, a potom su zatvoreni.
1374	Do večeri 9. jula, Drinski korpus VRS-a prodro je četiri kilometra u dubinu enklave, zaustavivši se samo jedan kilometar ispred grada Srebrenice.
1375	Ujutro 10. jula, stanovnici Srebrenice, od kojih su neki bili naoružani, preplavili su ulice grada.
1378	Hiljade stanovnika okupile su se oko baze UNPROFOR-a čete "Bravo", da bi na kraju silom provalili unutra.
1379	Otprilike u podne 11. jula, minobacačke granate pale su u krug baze, ranivši nekoliko ljudi.
1381	VRS je započeo s akcijom spaljivanja kuća bosanskih Muslimana.
1384	Avioni NATO-a pokušali su bombardovati artiljerijske položaje VRS-a iznad grada, no tu su operaciju morali prekinuti zbog slabe vidljivosti.
1388	Dana 11. jula, predsjednik Karadžić imenovao je Miroslava Deronjića za civilnog komesara za "opštinu Srpska Srebrenica".

1390	Kad je Srebrenica pala pod kontrolu snaga bosanskih Srba, na hiljade bosanskih Muslimana, stanovnika Srebrenice pobjeglo je u Potočare, kako bi potražili zaštitu u bazi UN-a.
1391	Bosanski Muslimani su se okupili u Potočarima do večeri 11. jula 1995. Njih nekoliko hiljada nahrupilo je u samu bazu UN-a, dok su se drugi smjestili po obližnjim fabrikama i poljima.
1393	Količina vode nije bila dovoljna za izbjeglice okupljene ispred baze UNPROFOR-a.
1394	Mnoge izbjeglice koje su se sklonile u štab UNPROFOR-a bile su povrijeđene i vladala je nestašica sanitetskog materijala.
1395	Izbjeglice bosanski Muslimani koji su se sklonili u bazu ili oko nje bili su 12. i 13. jula 1995., po dolasku srpskih snaga u Potočare, izvrnuti kampanji terora koja se sastojala od prijetnji, vrijeđanja, pljačkanja i spaljivanja obližnjih kuća, batinanja, silovanja i ubistava.
1399	Krici, puščana paljba i drugi zvuci mogli su se čuti tokom cijele noći između 12. i 13. jula 1995., i niko nije mogao da spava. Vojnici su izvlačili ljude iz gomile i odvodili ih. Neki bi se vratili, a neki ne.
IV. PRISILNO UKLANJANJE ZAJEDNICE BOSANSKIH MUSLIMANA	
A. Odvajanje muškaraca bosanskih Muslimana	
1402	Odvajanje je često bilo grubo. Pripadnici Holandskog bataljona su protestovali, naročito kada su muškarci bili premladi ili prestari da bi bilo realno provjeravati da li su ratni zločinci ili ih smatrati pripadnicima vojske, te kada su vojnici bili nasilni. Odvajanje muškaraca se nastavilo 12. i 13. jula 1995.
B. Prisustvo oficira Drinskog korpusa u Potočarima 12. i 13. jula 1995.	
1407	Prisustvo naoružanih pripadnika Bratunačke brigade u Potočarima doprinijelo je zastrašivanju izbjeglica bosanskih Muslimana koje su bile tamo.
C. Organizovanje autobusa radi uklanjanja bosanskih žena, djece i starijih ljudi iz Potočara	
1416	Bratunačka brigada učestvovala u toj operaciji tako što je obezbijedila dva autobusa i gorivo, i regulisala saobraćaj dok su autobusi prolazili kroz Bratunac na putu za Konjević-Polje.
D. Uklanjanje iz Potočara žena, djece i starijih ljudi, bosanskih Muslimana	
1426	Vojnici Holandskog bataljona pokušali su pratiti autobuse iz Potočara, u kojima su se nalazili civili bosanski Muslimani. Uspjeli su ispratiti prvi konvoj izbjeglica 12. jula, no nakon toga ih je na putu zaustavio VRS, koji je od Holandskog bataljona ukrao 16 do 18 džipova i stotinjak komada malokalibarskog naoružanja, što je pripadnicima

	Holandskog bataljona potpuno onemogućilo da organizuju pratnju.
1438	VRS je premjestila hiljade civila bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.
1439	Kako je situacija u Potočarima postajala sve kritičnija, među bosanskim Muslimanima se proširio glas da se vojno sposobni muškarci trebaju povući u šumu, organizovati kolonu zajedno sa pripadnicima 28. divizije ABiH i pokušati se probiti prema teritoriji na sjeveru, pod kontrolom bosanskih Muslimana.
E. Kolona bosanskih Muslimana koji su se pokušali probiti prema teritoriji pod kontrolom bosanskih Muslimana	
1442	Dana 11. i 12. jula 1995., 10.000 do 15.000 muškaraca i dječaka uglavnom bosanskih Muslimana, kako civila, tako i pripadnika 28. divizije ABiH, formiralo je kolonu i uputilo se ka teritoriji pod kontrolom Muslimana u Tuzli.
1459	Rano ujutro 13. jula, bosanski Srbi su duž puta Bratunac-Konjević-Polje pozivali ljude iz šume, nagovarajući ih da se predaju i obećavajući da će se pridržavati Ženevskih konvencija. Na drugim mjestima su postavljene zasjede.
1465	Vojnici koji su čuvali muškarce u Novoj Kasabi i na poljani kod Sandića prisilili su ih da predaju vrijedne predmete i ostave sve što su imali sa sobom.
1467	Dana 13. jula, ljudi sa čela kolone nastavili su cestom Kalesija-Zvornik, gdje su isto tako padali u zasjede i gdje su pretrpjeli daljnje žrtve. Nakon neuspješnog pokušaja 15. jula da se domognu linija fronte koje su držali bosanski Muslimani, čelo kolone uspjelo se konačno 16. jula probiti do teritorije pod nadzorom bosanskih Muslimana.
V. UBIJANJE BOSANSKIH MUŠKARACA IZ SREBRENICE	
1477	S izuzetkom nekih od ranjenika, svi muškarci, kako oni izdvojeni u Potočarima tako i oni zarobljeni iz kolone, bili su pogubljeni, bilo u manjim grupama bilo u pažljivo organizovanim masovnim egzekucijama.
VI. OPTUŽNICA, PRILOG E, DIO II: "SITUACIONA" UBISTVA	
B. Potočari- Prilog E, 14.2	
1491	Oficiri Drinskog korpusa viđeni su u blizini "bijeke kuće" u vrijeme kada su tamo bili zatočeni izdvojeni muškarci.
1499	Isprave i lični predmeti oduzeti su kako muškarcima bosanskim Muslimanima u Potočarima, tako i muškarcima zarobljenima iz kolone. Njihove isprave i lični predmeti stavljeni su na gomilu i na kraju su spaljeni.
C. Grad Bratunac - Prilog E, 15.1	
1520	Dana 15. jula 1995. ili nakon tog datuma, u učionicama škole u Bratuncu pronađeno je 40 do 50 tijela.

1521	Predstavnik Odsjeka za odbranu Bratunca organizovao je kamion za odvoženje leševa iz škole u Glogovu, gdje je već bila iskopana grobnica.
VI. OPTUŽNICA, PRILOG E, DIO I: UBIJANJE VELIKIH RAZMJERA I ORGANIZOVANO UBIJANJE	
B. Skladište u Kravici - Prilog E.3	
1547	Odlomljeni komadi zidova i okvira za vrata, te drugih predmeta nađenih na lokalitetu primarne grobnice Glogova 1 ukazuju na podudarnost s mjestom pogubljenja u skladištu Kravica.
D. Škola u Lukama kod Tišće- Prilog E.5	
1558	Dana 13.-14. jula 1995., autobusi pretrpani bosansko-muslimanskim ženama, djecom i starcima na putu iz Potočara u Kladanj bili su zaustavljeni u Tišći i pretraženi, a muškarci bosanski Muslimani koji su u njima nađeni iskrcani su iz autobusa.
F. Poljana kod škole u Orahovcu- Prilog E.6.2	
1570	Pripadnici Vojne policije Zvorničke brigade pomagali su u zatočenju zatvorenika, uz saglasnost Dragana Obrenovića, zamjenika komandanta Zvorničke brigade, koji je znao za operaciju ubijanja u trenutku kad je pripadnicima Vojne policije dozvolio da pomognu Dragi Nikoliću, načelniku bezbjednosti Zvorničke brigade, koji je bio zadužen za zatočenje muškaraca bosanskih Muslimana u Orahovcu.
1577	Pripadnici čete vojne policije Zvorničke brigade nalazili su se tamo neposredno prije egzekucija, vjerojatno radi, na primjer, čuvanja zarobljenika, a zatim radi pomaganja pri njihovom transportu na mjesta pogubljenja.
G. Škola u Petkovicima - Prilog E.7.1	
1580	U školi u Petkovicima bilo je veoma vruće i pretrpano, ljudi nisu dobili ni hranu ni vodu, a neki su zarobljenici bili toliko žedni da su čak pili vlastiti urin.
I. Kozluk- Prilog E.8.2	
1592	Jedan buldožer je 18. jula proveo sat i po na radu u Kozluku, te još sat vremena 19. jula.
J. Škola u Kuli, kod Pilice - Prilog E.9.1	
1596	Dana 14. jula 1995. u pravcu sjevera, u školu u selu Pilici, sjeverno od Zvornika, autobusima su prevezeni zarobljenici iz Bratunca.
1597	Nije bilo hrane ni vode, te je više muškaraca umrlo od vrućine i dehidracije u gimnastičkoj dvorani škole.

K. Vojna ekonomija Branjevo - Prilog E.9.2	
1606	Na Vojnu ekonomiju Branjevo počeli su stizati autobusi s muškarcima bosanskim Muslimanima, od kojih su neki imali poveze na očima i vezane ruke.
1615	Dana 16. jula 1995. prvi bataljon Zvorničke brigade zatražio je da se sutradan, 17. jula, na Vojnu ekonomiju Branjevo dovezu utovarivač, rovokopač i kiper.
1616	Dokumentacija vozila Zvorničke brigade pokazuje da je jedan ULT 220 17. jula proveo 8,5 sati na zadatku na Branjevu i da je jedan kamion toga dana šlepao vozilo s oznakom "BGH-700".
1617	Dana 17. jula 1995. Inženjerska četa Zvorničke brigade obezbijedila rovokopač kojim je iskopana masovna grobnica. Pripadnici čete učestvovali su u kopanju masovnih grobnica.
VIII. OPERACIJA PONOVRNOG POKOPAVANJA	
1641	Bilo je usaglašanih pokušaja da se sakriju tijela muškaraca iz tih primarnih grobnica.
IX. REZIME FORENZIČKIH DOKAZA O POGUBLJENJIMA I PONOVRNOM POKOPAVANJU	
1643	Postoje dva tipa masovnih grobnica: "primarne grobnice", u koje su osobe stavljene neposredno nakon smrti, i "sekundarne grobnice", u koje su te iste osobe ponovno pokopane kasnije.
X. DODATNE RELEVANTNE ČINJENICE	
B. Posljedice zločina po bosansko-muslimansku zajednicu u Srebrenici	
1653	Često su žene bile prisiljene da više godina žive u privremenim sabirnim smještajnim centrima, u kojima je vladao nizak standard života.
1654	Velika većina izbjeglih žena bosanskih Muslimanki nije uspjela pronaći zaposlenje. Žene koje su nakon zauzimanja Srebrenice bile prisiljene postati glavom porodice, imaju poteškoće sa njima stranim zadacima vođenja porodičnih poslova u javnoj sferi života.
1656	Mlađa djeca koja su preživjela zauzimanje Srebrenice imaju probleme u prilagođavanju, kao što su nizak stepen koncentracije, noćne more i <i>flashback</i> slike.